З 1 січня 2016 року набрали чинності Закони України “Про державний бюджет України на 2016 рік” (від 25. 12. 2015 № 928), “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році” (від 24.12.2015 № 909), “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (від 24.12.2015 № 911), якими врегульовано питання пенсійного забезпечення у поточному році.

Законодавчі новації стосуються як окремих категорій пенсіонерів, так і платників єдиного соціального внеску.

І. Пенсійні зміни:

- Щодо збільшення мінімального розміру пенсії за віком

У 2016-му мінімальні пенсійні виплати зростатимуть із 1074 грн. (станом на січень) у два етапи: з 1 травня - до 1130 грн. та з 1 грудня - до 1208 грн.

Отже, протягом поточного року мінімальні пенсії будуть збільшені на 134 грн., або на 12,5 %.

- Щодо максимального розміру пенсійних виплат

Максимальний розмір пенсії цього року зафіксовано сумою 10740 грн.

Це стосується тих пенсій, які призначаються починаючи з 1 січня 2016 року.

- Щодо пенсій за вислугу років

Пенсії працівникам льотного та льотно-випробного складу, освіти, охорони здоров'я и соціального забезпечення, артистам призначатиметься не лише за наявності визначеної законом вислуги років на цих посадах.

Відтепер, право на пенсію за вислугу років такі категорії громадян мають після досягнення певного віку.

Отже, запроваджується поетапне встановлення пенсійного віку в залежності від дати народження: з 45 до 50 років (для льотного та льотно-випробного складу) та від 50 до 55 років (для освітян, медиків, артистів) - частина 3 Закону 911.

Зокрема,

- працівники льотного та льотно-випробного складу 1976 року народження і старші, мають право виходу на пенсію у:

45 років – які народилися з 1 січня 1971 року по 30 червня 1971 року;

45 років 6 місяців – які народилися з 1 липня 1971 року по 31 грудня 1971 року;

46 років – які народилися з 1 січня 1972 року по 30 червня 1972 року;

46 років 6 місяців – які народилися з 1 липня 1972 року по 31 грудня 1972 року;

47 років – які народилися з 1 січня 1973 року по 30 червня 1973 року;

47 років 6 місяців – які народилися з 1 липня 1973 року по 31 грудня 1973 року;

48 років – які народилися з 1 січня 1974 року по 30 червня 1974 року;

48 років 6 місяців – які народилися з 1 липня 1974 року по 31 грудня 1974 року;

49 років – які народилися з 1 січня 1975 року по 30 червня 1975 року;

49 років 6 місяців – які народилися з 1 липня 1975 року по 31 грудня 1975 року;

- працівники освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення, артисти театрально-концертних та інших видовищних закладів, підприємств і колективів 1971 року народження і старші, мають право виходу на пенсію у:

50 років – які народилися з 1 січня 1966 року по 30 червня 1966 року;

50 років 6 місяців – які народилися з 1 липня 1966 року по 31 грудня 1966 року;

51 рік – які народилися з 1 січня 1967 року по 30 червня 1967 року;

51 рік 6 місяців – які народилися з 1 липня 1967 року по 31 грудня 1967 року;

52 роки – які народилися з 1 січня 1968 року по 30 червня 1968 року;

52 роки 6 місяців – які народилися з 1 липня 1968 року по 31 грудня 1968 року;

53 роки – які народилися з 1 січня 1969 року по 30 червня 1969 року;

53 роки 6 місяців – які народилися з 1 липня 1969 року по 31 грудня 1969 року;

54 роки – які народилися з 1 січня 1970 року по 30 червня 1970 року;

54 роки 6 місяців – які народилися з 1 липня 1969 року по 31 грудня 1970 року;

55 років – які народилися з 1 січня 1971 року.

Див. перелік посад: для льотного складу - Постанова КМУ від 21.07.1995 № 418, педагогічних, медичних та соцпрацівників – Постанова КМУ від 04.11.1993 р. № 909, артистів – Постанова КМУ від 12.10.1992 № 583.

- Щодо порядку виплати пенсій працюючим пенсіонерам

Збережено виплати пенсій працюючим пенсіонерам тотожні тим, які були у 2015 році.

Тобто, працюючим особам виплата пенсії буде проводитись у розмірі 85%, але не менше 1,5 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність.

Пенсіонерам, які працюють на так званих “спецпосадах” пенсії виплачуватимуться лише після звільнення. В період роботи виплата здійснюватиметься у розмірі 85% прожиткового мінімуму.

Інваліди I та II гр., інваліди війни III гр., учасники бойових дій, члени сімей загиблих військовослужбовців одержуватимуть 100% пенсії незалежно від факту роботи.

- Щодо порядку виплати пенсій військовослужбовцям

Також залишено незмінним у 2016 році особливий порядок виплати пенсій та щомісячного довічного грошового утримання для осіб, які беруть участь в АТО, або проходять військову службу в силових Міністерствах й відомствах. А саме: виплата пенсій припиняється у випадках, якщо особи працюють на посадах держслужбовців, прокурорів і суддів (за винятком інвалідів I та II гр., інвалідів війни III гр., учасників бойових дій, членів сімей загиблих військовослужбовців).

Пенсії ветеранам військової служби, призначені відповідно до законів України “Про державну службу” та “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб”, відтепер виплачуються в повному обсязі. Для поновлення пенсійної виплати слід звернутись до органу Пенсійного фонду за місцем проживання.

Належність до ветеранів військової служби підтверджується відповідним посвідченням.

- Щодо оподаткування пенсійних виплат

З 1 січня 2016 року межу для оподаткування пенсій або щомісячного довічного грошового утримання змінено.

У минулому році оподаткуванню в 15 % підлягали пенсії, розмір яких перевищував три розміри мінімальної заробітної плати (3654 грн.) в частині, що не досягала 10-ти

мінімальних заробітних плат. База оподаткування у 20% застосовувалась, якщо сума перевищення складала більш ніж 10-кратний розмір мінімальної зарплатні (12180 грн.).

Цьогоріч зафіксовано єдину ставку оподаткування пенсій на рівні 15 % для суми пенсійної виплати, що перевищує 4134 грн. (3 мінімальні заробітні плати станом на 01.01.2016).

Не підлягають оподаткуванню пенсії, призначені учасникам бойових дій у період Другої світової війни, інвалідам війни та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни.

- Щодо пенсійного забезпечення по спецзаконах

З червня 2015 року пенсії по спецзаконах не призначаються і не перераховуються.

З січня 2016 року цій категорії громадян пенсії призначаються на загальних підставах.

II. Зміни, що стосуються платників єдиного соціального внеску:

- Щодо зменшення сплати єдиного внеску

Відмінено ставки єдиного соціального внеску залежно від класу професійного ризику виробництва.

Ставку єдиного соціального внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, яку сплачує роботодавець знижено до 22 %. Середній розмір ЄСВ у 2015 році складав 38,79 %.

Крім того, скасовано утримання єдиного внеску із заробітної плати працівників.

Зменшення ставки ЄСВ з 2016 року жодним чином не впливає на механізм обчислення та розмір пенсії. Кошти з врахуванням понижуючої ставки єдиного внеску на виплату пенсій закладено у держбюджеті на поточний рік.

- Щодо максимальної величини доходу застрахованих осіб

Збільшено максимальну величину бази нарахування єдиного внеску з 17-ти до 25-ти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (ст. 7 Закону № 928).

Відповідно це становить:

- з 01.01.2016 – 34 450 грн. (середній розмір заробітної плати 1378 грн. помножено на 25 розмірів прожиткового мінімуму);

- з 01.05. 2016 – 36 250 грн. (середній розмір заробітної плати 1450 грн. помножено на 25 розмірів прожиткового мінімуму);

- з 01.12.2016 – 38 750 грн. (середній розмір заробітної плати 1550 грн. помножено на 25 розмірів прожиткового мінімуму);